

Arbetsordning för Högskolan Dalarna

Inledning

Högskolan har ett författningsreglerat uppdrag att i samverkan och till nytta för det omgivande samhället bedriva utbildning och forskning med hög kvalitet¹. Högskolans verksamhet är beroende av att organisatoriska förhållanden, ansvar och beslutsvägar är tydliga och transparenta. En arbetsordning är ett styrdokument som förklarar hur organisationen är strukturerad och hur formerna för verksamheten ser ut. Denna arbetsordning utgår från bestämmelser i högskolelagen, högskoleförordningen, förvaltningslagen samt myndighetsförordningen.

Högskolestyrelsens beslut avseende styrelsens ansvarsområden och rektors uppdrag enligt detta dokument har företräde i förhållande till tidigare styrdokument eller beslut.

Syfte

Föreliggande styrdokument är en arbetsordning² för Högskolan Dalarna som beslutas av högskolestyrelsen. Arbetsordningen fastställer och beskriver; högskolans övergripande organisation, styrelsens befogenheter, ansvarsområden och arbetsformer, samt styrelsens delegation av befogenheter och ansvarsområden till rektor.

Högskolestyrelsen

Högskolan Dalarna är i enlighet med myndighetsförordningen³ en styrelsemyndighet. Som sådan ska Högskolan Dalarna ledas av en styrelse vilken är kollektivt ansvarig för verksamheten inför regeringen. Högskolestyrelsen är Högskolan Dalarnas högsta beslutande organ.

Högskolestyrelsens sammansättning

Högskolestyrelsen består av ordförande och fjorton ledamöter, varav rektor är en. Styrelsen utser vice ordförande inom sig.

De företrädare för de anställda som har närvaro- och yttranderätt vid högskolestyrelsens sammanträden⁴ utses enligt bestämmelserna i personalföreträdarförordningen⁵.

Vicerektorer och högskoledirektör är ständigt adjungerade till styrelsens sammanträden.

¹ 1 kap. 4 § högskolelagen

² Styrdokumentet utgör arbetsordning enligt 2 kap. 2 § punkt 8 högskoleförordningen

³ 2 § myndighetsförordningen

⁴ 2 kap. 4 § högskolelagen

⁵ 2 kap. 7 a § högskoleförordningen

Utseende av ledamöter

Lärarna och studenterna vid Högskolan Dalarna har rätt att utse tre ledamöter vardera. Lärarnas ledamöter ska utses genom val inom högskolan. Representanter för studenterna utses enligt bestämmelser i studentkårsförordningen.

Ordförande och övriga ledamöter utses av regeringen för en treårsperiod efter förslag från en nomineringsgrupp. Nomineringsgruppen utses av regeringen⁶.

Högskolestyrelsens uppgifter

Högskolestyrelsen ska ha inseende över högskolans alla angelägenheter och ansvara i egenskap av högskolans ledning inför regeringen för att dess uppgifter fullgörs⁷, att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att verksamheten redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt, samt att myndigheten hushållar med statens medel⁸.

Nedan anges i vilka frågor styrelsen själv ska besluta enligt högskoleförordningen⁹ och vad beslutet avser för Högskolan Dalarna:

1. i viktigare frågor om verksamhetens övergripande inriktning och högskolans organisation,

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. vision och övergripande verksamhetsinriktning
- b. lärosätets övergripande organisation
- c. policy för systematiskt kvalitetsarbete

2. om årsredovisningar, delårsrapporter, budgetunderlag och viktigare framställningar i övrigt samt säkerställa att det vid högskolan finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt,

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. årsredovisningen¹⁰
- b. budgetunderlag till regeringen

3. om åtgärder med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelser och revisionsrapporter,

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. åtgärder med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelser och revisionsrapporter

4. om riktlinjer och revisionsplan för internrevisionen och åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer enligt 10 § internrevisionsförordningen,

Högskolan Dalarna omfattas i dagsläget inte av föreskriften om internrevision¹¹

⁶ 2 kap. 7 b § högskoleförordningen

⁷ 2 kap 2 § högskolelagen

⁸ 3 § myndighetsförordningen

⁹ 2 kap. 2 § högskoleförordningen

¹⁰ 2 kap. 8 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

¹¹ 1 kap. 5 a § högskoleförordningen

5. i viktigare frågor om den interna resursfördelningen och uppföljningen av denna,

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. *övergripande ekonomiska ramar*

6. i frågor som enligt 2 kap. 15 § högskoleförordningen ska avgöras av en personalansvarsnämnd, om det inte har inrättats en personalansvarsnämnd vid högskolan eller om Statens ansvarsnämnd inte ska besluta enligt 4 kap. 16 § högskoleförordningen,

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. *inrättande av personalansvarsnämnd¹²*

7. om den antagningsordning som anges i 6 kap. 3 § andra stycket högskoleförordningen,

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. *antagningsordning för Högskolan Dalarna*

8. om en arbetsordning med viktigare föreskrifter om högskolans övergripande organisation, delegering av beslutanderätt, handläggning av ärenden och formerna i övrigt för verksamheten, om inte annat är föreskrivet i lag eller förordning,

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. *arbetsordning för Högskolan Dalarna*

9. om en anställningsordning,

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. *anställningsordning för lärare vid Högskolan Dalarna*

10. om viktigare föreskrifter i övrigt, och

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. *viktiga föreskrifter, vilka beslutas vid behov*

11. i övriga frågor som är av principiell vikt.

För Högskolan Dalarna ska styrelsen besluta om

- a. *lokal försörjning och investeringar på lång sikt, 6 år eller mer*
b. *att en sammanslutning av studenter vid högskolan får ställning som studentkår för viss tid vid Högskolan Dalarna¹³*
c. *föreskrifter om formerna för val av lärarrepresentanter i styrelsen*
d. *vilka som har rätt att närvara och ha yttranderätt vid styrelsens sammanträden utöver föredraganden i olika frågor*
e. *upptagande av ny eller nedläggning av bedriven verksamhet av betydande omfattning*
f. *process för att utse kandidat att föreslå som rektor till regeringen samt förslag på rektorskandidat¹⁴*
g. *process för att utse prorektor samt tillsättning av prorektor*
h. *frågor som rektor överlämnar för avgörande*

¹² 2 kap. 8, 10 och 15 §§ högskoleförordningen

¹³ 4 kap. 8 § högskolelagen

¹⁴ 2 kap. 8 § högskoleförordningen

Andra frågor än de som avses ovan (punkt 1–11) skall avgöras av rektor, om inte annat är föreskrivet i lag eller förordning, eller styrelsen har beslutat något annat¹⁵. Har det i högskoleförordningen eller annars föreskrivits att en viss uppgift ankommer på rektor får dock styrelsen inte ta över den uppgiften^{15,16}.

Högskolestyrelsens arbetsformer

Sammanträdesfrekvens och årsplan

Högskolestyrelsen sammanträder vanligtvis sex gånger per år. Beslut om extra sammanträde fattas av ordföranden i samråd med rektor.

Styrelsen upprättar en årsplan för handläggning av ärenden under det kommande verksamhetsåret. Vid behov kan punkter flyttas och förändringar ske i planen. Datum för sammanträdestider nästkommande år fastställs senast ett halvår i förväg.

Kallelse

Kallelse och föredragningslista sänds till ledamöterna senast en vecka före ordinarie sammanträde. Handlingar och förslag till beslut sänds normalt ut samtidigt. Förhinder att närvara vid styrelsens sammanträde anmäls till sekreteraren. Styrelsens ledamöter är skyldiga att hålla sekreteraren underrättad om tillfälliga och permanenta adressändringar.

Beredning av ärenden

Rektor ansvar för beredning av ärenden till högskolestyrelsen och utarbetande av förslag till dagordning för styrelsens sammanträden. Förslaget presenteras för styrelsens ordförande för godkännande innan handlingar sänds ut.

Jäv

Styrelseledamöter ska stå obundna av olika partsintressen och i sin ledamotsroll se till lärosätets bästa. För högskolestyrelsen gäller de bestämmelser om jäv som anges i förvaltningslagen¹⁷. Det ankommer på ledamot att till ordföranden före sammanträdet anmäla förhållande som kan innebära jäv. Fråga om jäv för ledamot eller annan närvarande vid sammanträdet kan också aktualiseras av annan ledamot. En ledamot som är jävig ska inte heller delta i överläggning inför beslut, utan lämna styrelserummet medan frågan behandlas.

Sammanträdesordning

Styrelsens ordförande leder styrelsens sammanträden. Vid dennes frånvaro inträder vice ordförande. Styrelsen ska vid första sammanträdet under en ny mandatperiod inom sig utse vice ordförande. I händelse av rektors frånvaro inträder rektors ställföreträdare.

Beslut

Högskolestyrelsens ärenden avgörs efter föredragning¹⁸. Rektor är huvudföredragande, men har rätt att delegera föredragning. Föredragande för ett visst ärende kan delta vid styrelsens sammanträde, dock endast vid behandlingen av det ärendet. Sammanträdesprotokoll förs av utsedd sekreterare.

Rösträtt har endast styrelsens ledamöter. Styrelsen är beslutför när fler än hälften av ledamöterna är närvarande, bland dem ordföranden eller vice ordföranden och rektor eller rektors ställföreträdare¹⁹.

¹⁵ 2 kap. 3 § högskoleförordningen

¹⁶ förordning (1998:1003)

¹⁷ 16–18 §§ förvaltningslagen

¹⁸ 2 kap. 6 § högskoleförordningen

¹⁹ 2 kap. 4 § högskoleförordningen

En styrelseledamot har alltid möjlighet att reservera sig mot ett beslut, vilket ska tas till protokollet²⁰. Det finns ingen skyldighet att motivera sin reservation. Reservationen ska ske muntligt under pågående styrelsesammanträde samt meddelas skriftligt till styrelsens sekreterare senast dagen efter sammanträdet.

Även föredragande och andra vid sammanträdet närvarande tjänstemän som är med om den slutliga handläggningen²¹ utan att delta i avgörandet av ärendet har rätt att få avvikande mening antecknad.

Om ett styrelseärende är så brådslande att styrelsen inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom meddelanden mellan ordföranden, rektor och minst så många ledamöter som behövs för beslutsförhet. Om detta förfarande inte är lämpligt, får ordföranden efter samråd med rektor själv avgöra ärendet. Beslut, som fattas enligt ovan, ska anmälas vid nästa sammanträde med styrelsen²².

Rektor

Rektor är högskolans och myndighetens högsta chef. Rektor svarar under högskolestyrelsen för andra frågor än de som ankommer på styrelsen att besluta om, under förutsättning att inte annat är föreskrivet i lag eller förordning eller att styrelsen har beslutat om något annat²³.

Rektors tillsättning

Rektor anställs genom beslut av regeringen för högst sex år efter förslag av högskolestyrelsen²⁴. Anställningen får förnyas, dock högst två gånger om vardera högst tre år. Innan styrelsen lämnar sitt förslag ska den höra lärarna, övriga anställda och studenterna på det sätt som styrelsen har bestämt. I sitt arbete med att föreslå rektor, ska styrelsen så långt möjligt ta fram såväl kvinnliga som manliga kandidater. Styrelsen ska redovisa för regeringen hur jämställdhetsaspekten har beaktats.

Rektors uppgifter

Rektor ansvarar inför högskolestyrelsen enligt de direktiv och riktlinjer som styrelsen beslutar. Rektor ska hålla styrelsen informerad om verksamheten, förse styrelsen med underlag för beslut och säkerställa att styrelsens beslut verkställs. Rektor leder under styrelsen högskolans verksamhet och är Högskolan Dalarnas främsta företrädare. Rektor har rätt att teckna högskolans firma liksom att teckna kontrakt och avtal i högskolans namn.

Rektor beslutar i alla högskolans ärenden som inte avgörs av högskolestyrelsen eller som enligt högskoleförfattningarna ska avgöras av särskilt organ. Rektor får delegera sina uppgifter om inte annat är särskilt föreskrivet. Av rektors delegationsordning framgår vilka ärenden rektor avgör och vilka ärenden rektor delegerat vidare i organisationen²⁵.

När rektor inte är i tjänst finns en ställföreträdare som tjänstgör i rektors ställe²⁶. Behörig att vara rektor eller ställföreträdare för rektor är den som uppfyller behörighetskraven för anställning som professor eller lektor. Rektors ställföreträdare vid Högskolan Dalarna benämns prorektor.

Handläggning av rektors beslutsärenden

Föreskrifter om ärendens handläggning i högskolan återfinns i myndighetsförordningen samt

²⁰ 30 § förvaltningslagen

²¹ Exempelvis en chef eller en särskilt tillkallad rådgivare

²² 2 kap. 5 § högskoleförordningen

²³ 2 kap 3 § högskoleförordningen

²⁴ 2 kap. 8 § högskoleförordningen

²⁵ *Rektors och verksamhetschefers delegationer vid Högskolan Dalarna*

²⁶ 2 kap. 10–11 §§ högskoleförordningen

förvaltningslagen²⁷. För mer detaljerad beskrivning av formerna för handläggning av rektors beslutsärenden hänvisas till gällande handlägningsordning för rektors beslut²⁸.

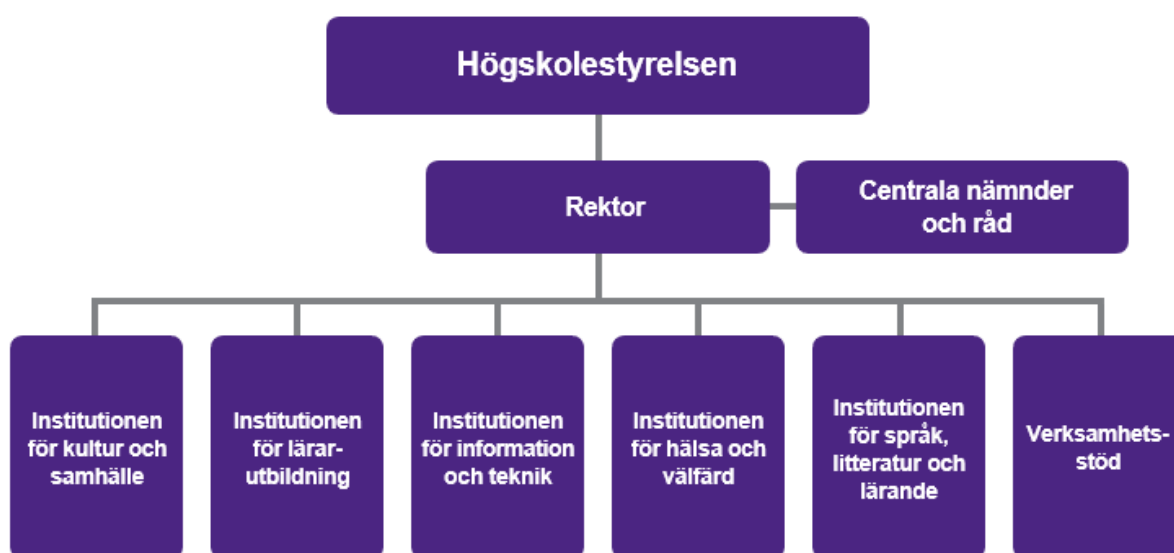
Organisation

Högskolestyrelsen har det övergripande ansvaret för verksamheten och svarar för denna inför regeringen. Rektor är högskolans högsta chef och främste företrädare. Till stöd för rektor finns högskoledirektör och de vicerektorer med särskilda ansvarsområden som rektor utser. En av vicerektorerna är även prorektor, det vill säga rektors ställföreträdare.

Verksamheten bedrivs inom fem institutioner: Institutionen för kultur och samhälle (IKS), Institutionen för lärarutbildning (ILU), Institutionen för information och teknik (IIT), Institutionen för hälsa och välfärd (IHOV) och Institutionen för språk, litteratur och lärande (ISLL). Respektive institution leds av prefekt. Verksamhetsstödet uppgift är att ge såväl strategiskt som operativt stöd till verksamheten i att uppfylla verksamhetens mål samt de krav som åligger högskolan som myndighet. Verksamhetsstödet leds av högskoledirektör. Prefekter och högskoledirektör benämns verksamhetschefer.

Högskolan har också en kollegial organisation där representanter utses via kollegiala val. Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) är den kollegiala organisationens högsta nämnd vilken har rätt att fatta beslut enligt rektors delegation om forskning och utbildning. Ordförande i UFN är dekan och vice ordförande är prodekan. Under Utbildnings- och forskningsnämnden återfinns Forskarutbildningsnämnden (FUN) och ett antal underliggande utskott.

Det formella rådgivande organet inför rektors beslut är rektors ledningsråd i vilket ingår vicerektorer, högskoledirektör, prefekter, dekan, prodekan och studentrepresentant. I rektors ledningsråd säkerställs studenternas möjlighet till inflytande i högskoleövergripande frågor²⁹ och dessutom sker en naturlig och kontinuerlig dialog och uppföljning av verksamheten. Därtill finns ytterligare ett antal högskoleövergripande nämnder och råd.

Figur 1. Högskolans övergripande organisation.

²⁷ 19–21 §§ myndighetsförordningen; 9–27 §§ förvaltningslagen

²⁸ Handlägningsordning för rektors och verksamhetschefers beslut

²⁹ 1 kap. 4 a § högskolelagen